

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL MOKINIO SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ) PEDAGOGINIŲ, PSICHOLOGINIŲ, MEDICININIŲ IR SOCIALINIŲ PEDAGOGINIŲ ASPEKTAIS ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI SKYRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2011 m. rugsėjo 30 d. Nr. V-1775
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2011, Nr. [38-1804](#)) 14 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. rugpjūčio 17 d. įsakymą Nr. 1056 „Dėl Specialiojo ugdymo skyrimo tvarkos“ (Žin., 2000, Nr. [71-2214](#)).

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

GINTARAS STEPONAVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu
Nr. V-1775

MOKINIO SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ) PEDAGOGINIŲ, PSICHOLOGINIŲ, MEDICININIŲ IR SOCIALINIŲ PEDAGOGINIŲ ASPEKTAIS ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI SKYRIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo (toliau – Įvertinimas) ir specialiojo ugdymosi ir (ar) specialiosios pedagoginės, psichologinės, socialinės pedagoginės, specialiosios pagalbos (toliau – Švietimo pagalba) skyrimo mokiniams (vaikams) nuo gimimo iki 21 metų tvarką bei dokumentaciją.

2. Įvertinimo tikslas – nustatyti švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes, rekomenduoti ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos, profesinio mokymo programos, neformaliojo vaikų švietimo programos pritaikymą, specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, ugdymosi aplinkos pritaikymo būdus, siekiant sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui (vaikui) optimalias ugdymosi sąlygas.

3. Įvertinimą atlieka:

3.1. Mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija);

- 3.2. Pedagoginė psichologinė tarnyba (ar Švietimo pagalbos tarnyba) (toliau – Tarnyba);
- 3.3. Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras;
- 3.4. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras;
- 3.5. Švietimo ir mokslo ministerijos Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras (toliau – Centras).
4. Specialųjų ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą skiria:
 - 4.1. Tarnybos vadovas (specialųjų ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą);
 - 4.2. Mokyklos vadovas (Švietimo pagalbą).

II. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTAI

5. Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo duomenys fiksuojami Aprašo prieduose nurodytuose dokumentuose:

- 5.1. Mokinio stebėjimo kortelėje (toliau – Kortelė) (1 priedas);
- 5.2. Anketoje (2 priedas);
- 5.3. Mokinio ugdymosi pasiekimų apraše (toliau – Pasiekimų aprašas) (3 priedas);
- 5.4. Vaiko gerovės komisijos pažymoje dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (toliau – Komisijos pažyma dėl įvertinimo) (5 priedas);
- 5.5. Pažymoje dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (toliau – Tarnybos pažyma dėl įvertinimo) (7 priedas);
- 5.6. Pažymoje dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo (toliau – Pažyma dėl skyrimo) (8 priedas);
- 5.7. individualiuose psichologinio, pedagoginio, logopedinio ir medicininio vertinimo protokoluose, klausimynuose, aprašymuose ir kortelėse.

III. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO TVARKA

6. Vaiko, neugdomo mokykloje, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo tvarka:

6.1. Tėvai (globėjai), kuriems kyla vaiko ugdymo sunkumų (kalbos, bendravimo, elgesio ir kitų) namuose, kreipiasi į Tarnybą dėl įvertinimo.

6.2. Tarnybos specialistai (specialusis pedagogas, psichologas, logopedas, vaikų gydytojas neurologas ir (ar) neurologas, socialinis pedagogas, surdopedagogas, jeigu vaikas turi klausos sutrikimų, tiflopedagogas, jeigu vaikas turi regos sutrikimų) atlieka įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pildo Tarnybos pažymą dėl įvertinimo (7 priedas). Įvertinimo rezultatai aptariami su tėvais (globėjais).

6.3. Tarnyba prirėikus tėvų (globėjų) sutikimu, skiria specialųjų ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas).

7. Mokinio, ugdomo ikimokyklinio ugdymo mokykloje, bendrojo ugdymo mokykloje specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo tvarka:

7.1. **Mokytojas** pildo Kortelę (1 priedas) (ikimokyklinio ugdymo mokykloje) ar Anketą (2 priedas) (bendrojo ugdymo mokykloje) ir kreipiasi į Komisiją, kai jam iškyla mokinio ugdymo sunkumų ir (ar) mokinio pasiekimai neatitinka bendrosiose programose numatyto patenkinamo pasiekimų lygio.

7.2. **Komisija**, gavusi Kortelę (1 priedas) ar Anketą (2 priedas) bei Sutikimą (4 priedas), atlieka pirminį įvertinimą ir pildo Komisijos pažymą dėl įvertinimo (5 priedas). Siekdami išsamesnio įvertinimo, Komisijos nariai gali prašyti tėvų (globėjų, rūpintojų) pateikti mokinio sveikatos būklės įvertinimo dokumentus.

7.3. Komisija, nustačiusi mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir nusprendusi, kad mokiniui reikalinga Švietimo pagalba, įrašo jį į Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą, Komisijos pirmininko raštu suderintą su Tarnyba, kurios veiklos teritorijoje yra mokykla. Prireikus Tarnyba gali prašyti pateikti dokumentus, nurodytus Aprašo 5.7 punkte. Suderintą su Tarnyba Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą teikia mokyklos vadovui tvirtinti. Tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu Komisija pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas).

7.4. Komisija, nusprendusi, kad mokiniui yra tikslinga pritaikyti ikimokyklinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą ar bendrojo ugdymo bendrąsias programas ir skirti specialųjį ugdymąsi, gavusi Sutikimą (6 priedas), kreipiasi į Tarnybą, kurios veiklos teritorijoje yra mokykla, dėl išsamesnio įvertinimo. Komisija pateikia Tarnybai Komisijos pažymos dėl įvertinimo (5 priedas) kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, mokinio rašto darbų, piešinių, prireikus mokinio sveikatos būklės įvertinimo dokumentus.

7.5. Tarnyba atlieka įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pildo Tarnybos pažymą dėl įvertinimo (7 priedas). Įvertinimą atlikę specialistai rezultatus aptaria su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir ugdančiu (-iais) pedagogu (-ais), prireikus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas).

7.6. Tarnyba, kartu su mokykla, kurioje mokosi mokinys, turintis klausos sutrikimą (arba kochlearinį implantą), privalo kreiptis į Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centrą dėl įvertinimo, specialiųjų mokymo ir techninės pagalbos priemonių, ugdymosi aplinkos pritaikymo. Mokinio įvertinimą atlieka Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro specialistai kartu su Tarnybos specialistais. Prireikus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu Tarnyba skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas).

7.7. Tarnyba, kartu su mokykla, kurioje mokosi mokinys, turintis regos sutrikimą (arba yra kurčneregys), privalo kreiptis į Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centrą dėl įvertinimo, specialiųjų mokymo ir techninės pagalbos priemonių, ugdymosi aplinkos pritaikymo. Mokinio įvertinimą atlieka Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro specialistai kartu su Tarnybos specialistais. Prireikus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu Tarnyba skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas).

7.8. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos, Bendrojo ugdymo mokyklos, profesinio mokymo įstaigos Komisija kreipiasi į Tarnybą dėl pakartotinio įvertinimo, jei tai rekomenduota ankstesniojo įvertinimo Tarnyboje metu arba jei Komisija yra nutarusi patikslinti išvadą apie specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) grupę, lygį arba ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos, bendrojo ugdymo bendrųjų programų ar profesinio mokymo programų pritaikymą. Ugdantis (-ys) pedagogas (-ai) ir su mokiniu dirbantys Švietimo pagalbos specialistai pateikia Komisijai Pasiekimų aprašą (3 priedas), kuriame apibūdina mokinio ugdymosi pasiekimus per laikotarpį nuo paskutinio įvertinimo Tarnyboje. Komisija pateikia Tarnybai Pasiekimų aprašo (3 priedas) kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka. Į Tarnybą dėl pakartotinio įvertinimo gali kreiptis mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai).

7.9. Tarnyba atlieka pakartotinį įvertinimą ir pildo Tarnybos pažymą dėl įvertinimo (7 priedas), prireikus pratęsia specialųjį ugdymąsi (pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas) arba jį nutraukia).

7.10. Tėvams (globėjams, rūpintojams) nesutikus su Tarnybos įvertinimo išvada, įvertinimas gali būti atliekamas Centre, tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikus Centro direktoriui prašymą raštu.

8. Mokinio, ugdomo ikimokyklinio ugdymo mokykloje (grupėje), bendrojo ugdymo mokykloje (klasėje), skirtoje mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo tvarka (jei tai rekomenduota pirminio įvertinimo Tarnyboje metu arba jei Komisija nutaria patikslinti išvadą apie specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) grupę, lygį arba ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos ar bendrojo ugdymo bendrųjų programų pritaikymą:

8.1. Ugdantis (-ys) pedagogas (-ai) ir mokiniui Švietimo pagalbą teikiantys specialistai pildo Pasiekimų aprašą (3 priedas), kuriame apibūdina mokinio ugdymosi pasiekimus per laikotarpį nuo pirminio įvertinimo Tarnyboje, ir kreipiasi į Komisiją.

8.2. Komisija, gavusi Pasiekimų aprašą (3 priedas) bei Sutikimą (4 priedas), atlieka Įvertinimą (jei yra šių specialistų: psichologas, logopedas, specialusis pedagogas, vaikų gydytojas neurologas ir (ar) neurologas), nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, pildo Komisijos pažymą dėl Įvertinimo (5 priedas) ir kreipiasi į Tarnybą dėl specialiojo ugdymosi pratęsimo arba nutraukimo. Komisijoje nesant psichologo, logopedo, specialiojo pedagogo, vaikų gydytojo neurologo ir (ar) neurologo, Komisija kreipiasi į Tarnybą dėl Įvertinimo ir pateikia Pasiekimų aprašo (3 priedas) kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, Komisijos pažymos dėl Įvertinimo (5 priedas) kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, mokinio rašto darbų, piešinių.

8.3. Tarnyba, remdamasi mokyklos pateiktais dokumentais (Pasiekimų aprašo (3 priedas) kopija, patvirtinta teisės aktų nustatyta tvarka, Komisijos pažymos dėl Įvertinimo (5 priedas) kopija, patvirtinta teisės aktų nustatyta tvarka, Sutikimu (6 priedas), mokinio rašto darbais, piešiniiais), tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu pratęsia specialųjį ugdymąsi (pildo Pažymą dėl skyrimo (8 priedas) arba jį nutraukia. Tarnybos specialistai gali kreiptis į mokyklos, kurioje ugdomas mokinys, Komisiją dėl papildomos informacijos, mokinio stebėjimo arba pakartotinio Įvertinimo;

8.4. Tėvams (globėjams, rūpintojams) nesutikus su Komisijos ir (ar) Tarnybos Įvertinimo išvada, Įvertinimas gali būti atliekamas Centre, tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikus Centro direktoriui prašymą raštu.

9. Specialusis ugdymasis gali būti nuolatinis ar laikinas. Jei nėra nurodoma, kad būtina atlikti pakartotinį Įvertinimą, laikoma, kad yra skirtas nuolatinis specialusis ugdymasis. Jei nurodoma pakartotinio Įvertinimo data, specialusis ugdymasis yra skirtas laikinai.

10. Mokinui padarius pažangą ir pasiekus bendrosiose programose numatytą patenkinamą pasiekimų lygį, Komisija raštu kreipiasi į Tarnybą dėl specialiojo ugdymosi nutraukimo ir pateikia dalyko (-ų) ugdymosi Pasiekimų aprašą (3 priedas). Tarnyba, išnagrinėjusi Komisijos pateiktus dokumentus, specialųjį ugdymąsi Tarnybos vadovo sprendimu nutraukia arba atlieka pakartotinį Įvertinimą.

11. Tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimo jų vaikui, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimas nutraukiamas pateikus mokyklos vadovui prašymą raštu. Prašymas turi būti pateikiamas iki einamųjų metų rugsėjo pirmosios dienos. Mokyklos vadovas raštu apie tai informuoja Tarnybą.

IV. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMOŠI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS IR PERDAVIMAS

12. Mokinui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, išvykus į kitą mokyklą, jo Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai perduodami kitai mokyklai tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

13. Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai Komisijoje, Tarnyboje ar Centre saugomi ir tvarkomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. [57-1982](#)) nustatyta tvarka.

14. Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai Tarnyboje ar Centre saugomi, kol įvertintajam asmeniui sukanka 25 metai. Pasibaigus saugojimo terminui, dokumentai sunaikinami.

15. Komisija, Tarnyba ar Centras atsako už Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentų konfidencialumą.

16. Komisija, Tarnyba ar Centras informaciją apie mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą teikia suinteresuotoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.